

bi čel — od najvišjega do najnižjega človeka — tako rad delal, se trudil i mučil, kakor ravno slavjanski narod. Ako so ravno te narod velike nesreče zadele i naproti stale, da on u omiki i izobraženju ni mogel napredovati, se vendar u vsih sortah znanosti, umětnij, obertnij, i rokodelstev med Slavjani najdejo taki moži, ki se s slovečimi ljudmi drugih narodov mēriti smējo. Že Herder je delavnost Slavjanov pohvalil; pa tudi den donešnji se po slavjanskih deželah vidi, kako po zimi i po lētu okoli hiše i na polju vse migle od pridnih slavjanskih rok. Drugi narodi se samo jedne obertnije poprimejo; pri Slavjanih je drugači: oni vse sorte obertnije, kupčijo i rokodelstvo, znanost i poljodelstvo jednako ljubeznivo i marljivo obdelujejo.“ (Dalje sledi.)

Slovenski običaji.

V Koroškej so si ljudi tako dolgo žlahta, da že ne vèjo, po čem i kako, in tedaj govore samo: U totej hiši smo si tudi še žlahta. Neznani človek se pričita v žlahto tistej hiši, v kateri služi ali prebiva. Človeka, kateri je brez žlahte, imajo za siromaka vsmilenja vrédnega, kar se vidi iz slédeče pēsni zapisane na Bistrici v zilskej dolini:

Dva popotnika.

Marija po puli prangava,
Srečata jo dva popotnika.

Koj je rekva roža Marija,
Oj kan še vidva pojdata?

Midva greva v mesto Jeruzalem,
Bova Ježiši striče spljetava.

Koj je rekva roža Marija,
Ljepo vaji prosin popotnika,

Ne spljetejta štriče preojstre,
Da bo Ježiš vozej terpov je.

Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni.

Saj nema bratov, sester nič,
Da bi se Ježiš smilu jin!

Saj še sači čovak žvahta ma
Samo Ježiš in Marija je nemata!—

Marija po puli prangava,
Srečata jo dva popotnika.

Koj je rekva roža Marija:
Oj kan še vidva pojdata?

Midva v mesto Jeruzalem,
Bova Ježiši gajžle spljetava.

Koj je rekva roža Marija:
Ljepo vaji prosin popotnika,

Ne spljetejta gaižle prehude,
Da bo Ježiš vozej terpov je.

Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni.

Saj nema bratrov, sester nič,
Da bi se Ježiš smilu jin.

Saj še sači čovak žvahta ma,
Samo Ježiš in Marija je nemata.—

Marija po puli prangava,
Srečata jo dva popotnika,

Koj je rekva roža Marija:
Oj kan še vidva pojdata?

Midva greva v mesto Jeruzalem
Bova Ježiši krono spljetava.

Koj je rekva roža Marija :
Ljepo vaji prosin popotnika ,

Saj nema bratrov , sester nič ,
Da bi se Ježiš smilu jin .

Saj še sači čovak žvahta ma
Samo Ježiš in Marija je nemata. —

Ne spljetejta krono preojstro ,
Da bo Ježiš vožej terpov jo .

Koj je nama za Ježiša ,
Saj Ježiš nama žvahta ni .

Saj nema bratrov , sester nič ,
Da bi se Ježiš smilu jin .

Saj še sači čovak žvahta ma ,
Samo Ježiš in Marija je nemata. —

Marija po puli prangava ,
Srenčata jo dva popotnika .

Koj je rekva roža Marija :
Oj kan še vidva pojdata ?

Midva greva v mesto Jeruzalem ,
Bova Ježiši križ devava

To pšsem je slišal i zapisal g.
ra , samo da se onde takole počne :

Leži mi leži poljece
Prek polja leži cestica .

Koroški Slovenci se tudi pobratijo i Slovenke se posestrijo in tedaj se zovejo bratri i sestre , pri Serbljih pak pobratimi i posestrime . Serblji , kristjanskega i mohamedanske ga vérozakona , imajo bratinstvo v velikej časti i ga sveto deržijo . Ako bi svojega naj večjega sovrážnika , bodi kristjana , bodi Turčina za brata prosil , ga pobratil ; bi ti nikdar ne odrékel , temuč onda ti bode kakor pravi rojeni brat postojano zvést , da se moreš vsigdar na njega zanesti . On ti bode pri vsakej priložnosti , kdé i koliko samo more , na pomoč priskočil , še clo s nevarnostjo svojega življenja .

Pobratjeni Slovenci se imajo za žlahto , si podpomagujejo v potrěbah , pri Zili se , kakor prava žlahta , vadajo na vahti o žegnenu (se povabe na obéd o somnju , prošćenju , cerkovnem žegnovanju) . Ako se hočeta pri Zili dva pobratiti , si napijeta na zdravje vina , rékoč : Bodiva si bratra ? No masti Bog brat ! to je : pomozí ti Bog , pomagaj ti Bog . Ako se u Rožju hočete dvě ženski posestriti , greste k duhovniku , daste za jedno mešo i si obečate , da ona izmed njeju , ktera

Koj je rekva roža Marija :
Ljepo vaji prošin popotnika ,

Ne devejta križa preteščega
Da bo Ježiš vožej nesu ga .

Koj je nama za Ježiša ,
Saj Ježiš nama žvahta ni

Saj nema bratrov , sester nič ,
Da bi se Ježiš smilu jin .

Saj še sači čovak žvahta ma ,
Samo Ježiš in Marija je nemata. —

Marija po puli prangava ,
Srenčata jo dva popotnika .

Koj je rekva roža Marija :
Oj kan še vidva pojdata ?

Midva greva v mesto Jeruzalem ,
Bova Ježiši žreble devava .

Koj je rekva roža Marija :
Ljepo vaji prošin popotnika ,

Ne devejta je pretumpaste
Da bo Ježiš vožej terpov je .

Koj je nama za Ježiša ,
Saj Ježiš nama žvahta ni .

Cafov v Fravheimu blizo Maribora

Po cesti gresta dva popotnika :
Oj kam mi vidva pojdata ? . . .

bode dalje žvela, za rajno, za pomerlo če sopet jedno sveto mešo pustiti brati. — Pri Zili se pak drugače posestrijo, namreč: Vsaka vzeme čašo vina, se na srédnjem perstu malo rani i pusti v vino tri kaplje kervi kapnuti i s ovim nazdravi svojej prihodnej sestri. Tako je to po starej šegi i navadi.

(Dalje sledi.)

Latinski bogi - slavjanske priče.

O bče spoznana resnica je, da pameten, razumen človek ne kersti nobene reči, nobene stvari z imenom, ktero joj ni primerno - da ji ne daje imena, ktero bi v njegovem jeziku bilo bez pomena, marveč dá in prilóži umen, pameten človek vsaki osobi, vsaki reči in stvari takše ime, ktero po njegovem jeziku pomeni in izreče nekšo lastnost te osebe ali reči, bodi si znotrajno, bistveno, ali zvonajno, nje okolšinam pristojno.

Kakor posamezen umen človek tako ravna gotovo tudi vsaki umen narod. On poišče za vsako osobo in stvar, ktero hoče kerstiti ali imenovati, iz zaklada svojega jezika kako pomenljivo ime. Tako je umnemu človeku prirojeno. Se najdejo toraj pri kakšem narodu besede ali imena, ktere u njegovem jeziku nimajo nobenega pomena, neti če se tudi njegovim naj staršim koreninam primerjajo, je to očiten dokaz, da so te besede, te imena ptuje, od drugod, od drugega naroda in jezika sprejete, prenešene in izposodjene vred s stvarmi ali zapopadki, ktere zaznamovajo. Je to očitno in gotovo, bode nam mahom jasno, da so Rimljani večino svojih bogov od Slavjanov sprejeli, ker so jih imena le v slavjanskem jeziku lepega, primernega pomena, v latinskem in v drugih jezikih pak nič ne pomenijo.

Začnimo pri Bahu. *Bachus* nima v latinskem jeziku nobenega pomena, naj se to ime suče, zavija in obrača kakorkoli. Ni tedaj tam domače, temoč ptuje. Pripoveduje pak nam Herodot (v IV. knigi), da so Traki, (staroslavjansko pleme) Baha, Marsa in Diano častili. Pri njih pak je Bahuš imel ime: Boch ali Bogh in jim je bil, dokler je še vera v edinega Boga žvela, naj višje bitje. Ime: Bog ali Boch so Gerki i Latini po svojem prikožili, o v a premenili in mu gerčko ali latinsko koncovko *os* ali *us* pridjali in po takem iz njega *Bachus* napravili. To poterdi tudi Strabo, kateri v svoji 7. knigi piše, da pri Trakih navadno božje ime: *Samolksis*, ni nič drugega pomenilo, ko edinega živega Boga. Gerčki *Samolksis* je slavjanski *Samoživs*-t. j. kateri od samega sebe živi; I so ptujci Gerki le za lakšega izgovora voljo vmes postavili, kakor je še zdaj sem ter tje šega, da se reče *svitlo*-in *svito*. itd. Kakor pak se je počasi vera v jedino božje bitje zgubila, je tudi njegovo ime ob pravi pomen prišlo in se na ljudi preneslo. Pod *Bachom* ali *Bogom* so častili imenitnega vojvoda, in *Samolkis* ali *Samoživs* jim je bil naj veči modrijanec. —

Bachus ali *Boh* je imel še dvojno drugo ime, kakor piše *Macrobius* (*Saturnal.* c. 18.) Imenovali so ga namreč tudi: *Jachus* - *Jakus* in *Attes*, *Attimes*. Razumen pomen tih imen se spet le iz Traškega jezika najde. *Jachus* je toliko, ko *Jak* - *Jaki* t. j. močen in *Attes* ni kaj drugega ko otec - otac - *atta* - ker je *Bog* zares vsemogočni otec.